

Tôi đã đọc đi đọc lại nhiều lần bài giảng của cha Đác, nhưng ..

Tác giả

Sáng 30-09-2009, tôi đọc uđám nóng trang mạng Vietcatholic có bài “*Láy Chúa, chúng con không biết ăn nói*” của linh mục Nguyễn Hồng Giáo, Dòng Phan-xi-cô. Cha Giáo ít khi xuất hiện trên Vietcatholic, nhưng đọc vài bài giảng Công Giáo ngoài cũng ngoài nước, ngài không phải là một người xa lạ : ngài là người đáng đáu Dòng Phan-xi-cô Việt Nam trong nhiều năm liên tiếp, ngài là người đáu hành Ban Tu Sĩ Thành phố Hồ Chí Minh trong hơn 2 thập niên sau 1975, là giáo sư Triết lý của nhiều trường linh mục Sài Gòn, và là một công tác viên đác lập của tờ “Công Giáo & Dân Tác”. Dài dòng như thế để hiểu thái độ trân trọng của Vietcatholic.

Nội dung

Nội dung bài viết của cha Giáo nằm ngay trong tựa đề : “*Láy Chúa, chúng con không biết ăn nói*”

. Đây có thể đọc xem như tiêu đề bài giảng ngày 23-06-2009 của cha Phao-lô Bùi Văn đác, giám mục Giáo phận Mỹ Tho, Chủ tịch Ủy Ban Giáo Lý Đác Tin của HĐGM/VN, trước sự hiện diện của tất cả các giám mục Việt Nam trong thánh lễ đáng tạ ơn tạ ơn cùng thánh đáng thánh Phao-lô ngoại thành, với sự tham dự

đông đ☐ o c☐ a linh m☐ c, tu sĩ, giáo dân Vi☐ t Nam đang làm vi☐ c hay h☐ c t☐ p t☐ i Rô-ma, cùng v☐ i đoàn hành h☐ ☐ ng c☐ a giáo x☐ Vi☐ t Nam t☐ i Pa-ri. Bài vi☐ t c☐ a cha Giáo dài suýt soát g☐ p đôi bài gi☐ ng c☐ a đ☐ c cha Đ☐ c, trong đó cha Giáo cho th☐ y t☐ m quan tr☐ ng c☐ a ng☐ ☐ i nói, c☐ a đ☐ a đi☐ m và th☐ i đi☐ m, liên quan đ☐ n m☐ t đ☐ tài đã đ☐ ☐ c nhi☐ u ng☐ ☐ i Công Giáo Vi☐ t Nam ☐ trong và nh☐ t là ngoài n☐ ☐ c đ☐ c☐ p t☐ i, đó là

s☐ *thinh l☐ ng c☐ a các giám m☐ c Vi☐ t Nam tr☐ ☐ c các v☐ n đ☐ th☐ i s☐ nóng b☐ ng*

, đ☐ c bi☐ t trong nh☐ ng năm g☐ n đây : t☐ v☐ cha Nguy☐ n Văn Lý, đ☐ n các v☐ dân oan, bauxite, đ☐ n vi☐ c các nhà b☐ t đ☐ ng chính ki☐ n b☐ b☐ tù, và đ☐ c bi☐ t h☐ n n☐ a, vì tr☐ c ti☐ p liên quan đ☐ n Giáo Hội Công Giáo, đó là các v☐ Toà Khâm S☐ , Thái Hà, Tam Toà, Loan Lý... Ngo☐ i tr☐ m☐ t câu duy nh☐ t, ng☐ n g☐ n, có v☐ đ☐ ☐ c thêm vào “cho có ch☐ có em” đó là câu “

Nh☐ ng th☐ n tr☐ ng, cân nh☐ c có th☐ tr☐ thành nhút nhát, do đ☐ đ☐ n t☐ i thi☐ u sót trong trách nhi☐ m”

, còn toàn bài vi☐ t c☐ a cha Giáo là m☐ t l☐ i bi☐ n minh hùng h☐ n cho l☐ p tr☐ ☐ ng gi☐ thinh l☐ ng c☐ a các giám m☐ c đ☐ ☐ c giải bày trong bài gi☐ ng c☐ a đ☐ c cha Đ☐ c. Bài vi☐ t nh☐ m☐ t lu☐ ng gió mát gi☐ a ti☐ t tr☐ i oi b☐ c do r☐ t nhi☐ u bài vi☐ t t☐ o ra, ☐ trong n☐ ☐ c thì không có bao nhiêu (có l☐ do ng☐ i không dám vi☐ t) nh☐ ng ☐ ngoài thì r☐ t nhi☐ u, và có khi r☐ t n☐ ng n☐ , cho th☐ y n☐ i chán ch☐ ☐ ng n☐ u không nói là th☐ t v☐ ng c☐ a ng☐ ☐ i tín h☐ u, giáo sĩ cũng nh☐ giáo dân, tr☐ ☐ c

thái độ thoải mái như lòng của các giám mục Việt Nam. Các giám mục hẳn là vui khi thấy được mình của mình là một tiếng nói có trọng lượng.

Một số điểm cần làm sáng tỏ

Mở đầu bài giảng đức cha Đóc đức cập đến những khó khăn của các giám mục: *“Trước sự phức tạp của tình hình thế giới, trước những thách thức giáo hội có chung đối nhau luôn luôn lôi kéo chúng tôi về phía trái... Đừng làm công việc cho một thế lực chính trị nào, chúng tôi phải giữ gìn lấy ăn tiếng nói...”*

Đây là những điều dễ hiểu, và ai cũng thông cảm cho các giám mục. Thế nhưng khi

“giữ gìn lấy ăn tiếng nói”

có nghĩa là ngừng miệt mài làm thỉnh nguyện không nói gì, thì cũng có thể hiểu đúng. Ví dụ như ra về cha Nguyễn Văn Lý, chính sự thỉnh nguyện của các giám mục đã khiến Chủ tịch Nguyễn Minh Triết nghĩ mình có lý do để tuyên bố với hãng CNN Hoa Kỳ: *“HĐGM/VN và Tòa Thánh Va-ti-can cũng đang tình nguyện huy động xét xử linh mục Nguyễn Văn Lý”*

(
Tuổi Trẻ

ngày 07-07-2007).

Đức cha Đóc cũng nói đến thái độ quan của ngài và của nhiều giám mục. Ngài nói: “

chúng tôi vẫn tin ở Chúa, vẫn làm việc hằng say, hết lòng phục vụ Dân Chúa và những người của Chúa”

. Chúng ta mừng cho ngài, cho các giám mục. Cũng cần nói thêm rằng không riêng gì các giám mục, những bất công người tín hữu bình thường nào cũng không thể phủ nhận những gì là tốt đẹp, là tích cực Giáo Hội Công Giáo Việt Nam chúng ta đã và đang làm trên đất nước hôm nay, dù chỉ chờ đợi công nhận. Đức cha Đức còn nói : “

Đã có một thời cách đây khoảng 50 năm, có rất nhiều người ở các ao đước miền biển, đức rao giảng Tin Mừng Chúa Giê-su thì các nước xã hội chủ nghĩa như Liên Xô, các nước Đông Âu, Trung Hoa lúc đó, mà không được miễn nguy hiểm. Bây giờ, chính chúng tôi, đức miền biển, đức rao giảng Tin Mừng trong một Miền công nhận...”

Chúng phải các giám mục Việt Nam sung sướng khi công nhận đức chờ đợi công nhận, những đôn này cho thấy các ngài hài lòng với thế giới đang có : “

đức miền biển, đức rao giảng Tin Mừng

...” công thế là đức xây nhà thờ, mở chức vụ, truyền chức linh mục, công hành bí tích, v.v... Những chuyện này, không ai phủ nhận. Vấn đề là đức đức công nhận thế đó, cái giá phải trả là Giáo Hội Công

Giáo phải nghiêm mißng làm thỉnh mßc cho chß đß
cßng sßn Việt Nam tung hoành nhß mßi ngß i đang
chßng kißn.

Khi nói “

*anh chß em hãy khích lß chúng tôi rao gißng Tình
Yêu Thiên Chúa bßng ‘lßi nói và hành đßng’, cho
mßi ngß i, không trß mßt ai”*,

trong văn mßch, phải hiểu : Kß cßng i cßng sßn.

Nhßng cß theo chß nghĩa mà nói, “

không trß mßt ai”

trên đßt nß c Việt Nam hôm nay, thì còn phải nghĩ
đßn bao ngß i dân oan mßi mòn tìm công lý, bao
nhißu ngß i đang ß tù chß vì bß coi là chßng chß đß.
Và còn biết bao nßn nhân cßa gian đßi, bßt công,
bao nhiêu ngß i thßp cß bé hßng bß gßt ra bên lß xã
hßi. Ngay cß khi chính con cái mình, giáo dân và
linh mßc, bß đánh đßp tàn nhßn, kß u đßu, ngß i
gßy răng, mà tß hàng giám mßc không đß c mßt lßi
ßi an khích lß, không có đß c mßt cß chß hißp thông
cßu nguyßn thì phải hiểu thế nào ? Có phải cß giß
mißng làm thỉnh trß c bßo tàn, bßt công gian đßi là
có thể “

*rao gißng Tình Yêu cßa Thiên Chúa bßng lßi nói và
hành đßng ?”*

Đßc cha Đßc nói tiếp : “

Nếu có ai không thích công sự, nên yêu cầu chúng tôi khích bác họ

.” Chúng không có ai yêu cầu các giám mục “*khích bác*”

công sự đâu, vì làm như thế là thiêu khôn ngoan và chúng ích lợi gì. Nhưng công sự trong môi trường xã hội gian dối, bất công, phi nhân, thì thỉnh thoảng là gì nếu không phải là đả kích ?

Lạy Lạy Chúa làm điếm tã

Nhưng có lẽ điểu quan trọng đáng nói nhất trong bài giảng đức cha Đóc là việc ngài Lạy Lạy Chúa làm điếm tã. Trong môi trường bực nhứt sự đả kích như đã nói ở trên, đức cha Đóc có vẻ không phải mình đả nh cho bằng giải bày niềm niềm của mình, và cũng là của anh em giám mục của mình. Để làm việc đó, ngài đưa vào Lạy Chúa trong đoan sách Giê-rê-mi-a đóc trong thánh lễ hôm đó. Trong đoan sách này, qua cuộc đời thiêu gia ngôn sứ với Thiên Chúa, ngôn sứ Giê-rê-mi-a kể lại câu chuyện ông đả c Thiên Chúa kêu gọi đi làm ngôn sứ, đi truyền đả t Lạy Chúa cho anh em. “

Lạy Đóc Chúa, con đây còn quá trẻ, con không

bi☐ t ăn nói !”

(Gr 1,6). Trong bài c☐ a cha Giáo, tác gi☐ ch☐ đ☐ ng l☐ i ☐ đây thôi. Nh☐ ng trong bài gi☐ ng c☐ a mình, đ☐ c cha Đ☐ c còn đi xa h☐ n khi trích đ☐ n đ☐ n ti☐ p theo, là l☐ i Chúa nói v☐ i ngôn s☐ : “
Ta sai ng☐ ☐ i đi đâu, ng☐ ☐ i c☐ đi, Ta truy☐ n cho ng☐ ☐ i nói gì, ng☐ ☐ i c☐ nói

” (Gr 1,7). Trích đ☐ n câu này đ☐ bi☐ n minh cho s☐ thình l☐ ng c☐ a mình thì đã là chuy☐ n l☐ r☐ i. Càng l☐ h☐ n n☐ u ta đ☐ c ti☐ p l☐ i c☐ a Chúa trong đ☐ n sách Giê-rê-mi-a, nh☐ ng đ☐ c cha Đ☐ c đã b☐ không trích đ☐ n : “

Đ☐ ng s☐ chúng, vì Ta ☐ v☐ i ng☐ ☐ i đ☐ gi☐ i thoát ng☐ ☐ i, – s☐ m ngôn c☐ a Đ☐ c Chúa. R☐ i Đ☐ c Chúa gi☐ tay ch☐ m vào mi☐ ng tôi và phán : Coi, hôm nay ta đ☐ t ng☐ ☐ i đ☐ ng đ☐ u các dân các n☐ ☐ c, đ☐ nh☐ , đ☐ l☐ t, đ☐ hu☐ , đ☐ phá, đ☐ xây, đ☐ tr☐ ng”

(Gr 1,7-10). Nh☐ th☐ có nghĩa là Chúa không ch☐ p nh☐ n lý do Giê-rê-mi-a đ☐ a ra nh☐ m t☐ ch☐ i s☐ m☐ ng đ☐ ☐ c giao : “

quá tr☐ , không bi☐ t ăn nói

.” Đ☐ i l☐ i Chúa h☐ a v☐ i Giê-rê-mi-a : “

Có Ta á vái ngá i đá giái thoát ngá i

.” Lái háa cáa Chúa, ván ván chá có váy. Thánháng náu ta hiáu, náu ta tin Thiên Chúa là Đáng nào, thì lái háa đó là quá đá. Và ngay sau đó là mát sá máng kháng khiáp ngôn sá phái chu toàn : “

đáng đáu các dân các nác đánhá, đá lát, đáhuá, đá phá, đá xây, đá tráng

.”

Đác chán làm ngôn sá thì phái chu toàn sá máng

Nhá váy, câu chuyán Giê-rê-mi-a đác Chúa gái đi làm ngôn sá không đán thuán chá có viác Giê-rê-mi-a e dá, ngán ngái, không dám nhán trách nhiám vái lý do “*Láy Chúa, con đây còn quá trá, không biát ăn nói*”

đá đác cha Đác làm điám táa cho bài giáng, và tá đó bián minh cho thái đá tinh láng cáa các giám mác. Ta hãy láy mát ví dá khác : Trác câu hái có phái náp thuá cho

Xê-da không, Đác Giê-su đã trá lái : “

Cáa Xê-da, hãy trá lái Xê-da”

. Nhưng Đác Giê-su đã không dáng lái đó.

Vá này chá là cái đà dán tái vá tiáp theo : “

Cáa Thiên Chúa, hãy trá lái Thiên Chúa”

, và vá sau quan tráng hán vá tráng cái

phán. Trong cuác đái thoái giáa Giê-rê-mi-a

và Thiên Chúa cũng váy. Lái má đáu cáa

Giê-rê-mi-a chá mái cho ta tháy con ngáng i,

cho tháy tình huáng. Giê-rê-mi-a đáa ra lý

do đá thoái thác, nhưng Chúa không cháp

nhán. Ngài đáa ra mát đám báo : “

Có Ta á vái ngáng i đá giái thoát ngáng i”

. Và lián sau đó Chúa giao sá máng nhá đã

nói á trên.

Khi lái Đác Táng Bình, hay gán đây là lái

Đác Táng Kiát bá báo đái Nhà Náng cát xán

thì chúng ta phán ná, nhưng khi chính Lái

Chúa cũng bá cát xán, ta phái hiáu thá nào

?

Làm ngôn sá phải trá giá

Giê-rê-mi-a không chỉ nghe lời Chúa và đi công bố cho anh em, nhưng đã trả giá bằng cuộc đời mình. Đọc sách Giê-rê-mi-a, ta thấy ông đã trải qua những thử thách thật là khủng khiếp : Vì muốn dân nói thật, tố cáo những sai lầm của các nhà lãnh đạo chính trị và tôn giáo, ông bị các chính khách dùng như con mồi, bị các tù nhân, dùng nghi ngờ của ông bách hại, bị kết án là kẻ thù cho dân trong khi ông không ngừng cầu xin cho họ, thậm chí bị kết án là toa rập với kẻ thù. Và không riêng gì Giê-rê-mi-a : Kinh Thánh cho ta rất nhiều ví dụ khác nhau : Đọc sách Chúa Giê-su đi làm ngôn sứ, đi nói lời Chúa cho dân, thì phải trả giá bằng chính cuộc đời của mình : Ê-li-a bị truy đuổi, xin Chúa cho chết,

Chúa không cho ch☐ t, l☐ i giao m☐ t s☐ m☐ ng m☐ i ; A-m☐ t đi rao gi☐ ng l☐ i Chúa thì b☐ đ☐ i nh☐ đ☐ i tà ; Ê-dê-ki-en v☐ ch☐ t mà không đ☐ ☐ c làm đám tang v.v...

K☐ t lu☐ n

“L☐ y Chúa, chúng con không bi☐ t ăn nói” là l☐ i đ☐ c cha Phao-lô Bùi Văn Đ☐ c m☐ ☐ n c☐ a ngôn s☐ Giê-rê-mi-a trong bài gi☐ ng t☐ i Rô-ma ngày 23-06-2009, m☐ c đích h☐ n là đ☐ tr☐ l☐ i cho nh☐ ng ai trách móc, b☐ t bình vì các giám m☐ c Vi☐ t Nam v☐ n im h☐ i l☐ ng ti☐ ng tr☐ ☐ c bao nhiêu v☐ n đ☐ xã h☐ i nh☐ c nh☐ i n☐ i c☐ m. H☐ n ba tháng đã trôi qua, nh☐ ng nh☐ ng l☐ i than phi☐ n, nh☐ ng ti☐ ng chê bai v☐ n không ch☐ m d☐ t, có khi r☐ t n☐ ng n☐ . Có l☐ vì

thế mà cha Nguyễn Hồng Giáo thầy
còn lưu ý công luận đến bài giảng mà
ngài cho là quan trọng : “Có đức đi rồi
biết !” Tôi đã đức đi đức lại nhiều lần
bài giảng của đức cha Đức, nhưng
thực mà của tôi vẫn chưa đức gì
to. Chẳng biết những người khác thì
sao ? **Sài-gòn, ngày 02 tháng 10
năm 2009**

Pascal Nguyễn Ngọc Tinh ofm
pascaltinh@gmail.com